

Casus Wetenschappelijke Integriteit

2023

Verwijderen van coauteur na conflict en ontstane impasse – lichte tekortkoming

Universiteit Utrecht

1 Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Utrecht

Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Utrecht (hierna: CWI of commissie) betreffende de klacht van [naam] (hierna: klager) over vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door [naam] (hierna: beklagde).

De klacht betreft het manuscript van een zgn. 'brief communication', getiteld "[titel manuscript]", dat op [datum] is ingediend bij het wetenschappelijke tijdschrift [naam tijdschrift] (hierna: het Manuscript). Het Manuscript is gebaseerd op een onderzoek dat is uitgevoerd door een student, aanvankelijk gedurende een stage in het kader van de [naam opleiding] in 2017 bij [naam organisatie] en nadien vervolgd tijdens de masterthesis [naam opleiding] van deze student in 2018. Klager was destijds stagebegeleider van de student bij [naam organisatie] en betrokken bij het bedenken en uitwerken van het onderzoek, alsmede bij het tot stand komen van de publicatie. In het ingediende Manuscript is klager niet genoemd als coauteur. Beklaagde was begeleider van de student tijdens het schrijven van de masterthesis en is als laatste auteur (Principal Investigator) vermeld in het Manuscript.

De klacht is behandeld volgens de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Utrecht 2019 (hierna: "Klachtenregeling"). Voor de behandeling van de klacht is een commissie samengesteld die bestond uit de volgende personen:

- [naam] (voorzitter)
- [naam]
- [naam]

De commissie werd ambtelijk ondersteund door [naam] en [naam].

Het inhoudelijk toetsingskader wordt gevormd door de normen zoals vastgelegd in de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018 (hierna: "NGWI 2018"). De dataverzameling heeft in dit geval weliswaar plaatsgevonden vóór de inwerkingtreding van de NGWI 2018, maar de commissie stelt vast dat het zwaartepunt van het onderzoek en tevens de kern van de klacht — de analyse van de data en de totstandkoming van het Manuscript — dateren van na 2018. De commissie neemt tevens in overweging dat de normen in de NGWI 2018 inhoudelijk overeenkomen met die in de voorgaande versies van deze gedragscode.

De procedure

Op 20 mei 2022 heeft klager — na een bemiddelingstraject — per e-mail een formele klacht ingediend bij [naam organisatie].

Op 24 mei 2022 is de klacht doorgestuurd naar het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht (UU), aangezien bleek dat beklagde op het moment van indienen van de klacht ook werknemer was van de

UU. Voor de behandeling van, en advies over, de klacht maakt dit geen verschil en is besloten om het in eerste instantie formeel via het College van Bestuur te laten lopen.

Op 31 mei 2022 heeft de CWI de klacht ontvangen van het College van Bestuur met het verzoek om hierover advies uit te brengen.

Op 8 juni 2022 heeft de CWI aan klager verzocht om toezending van aanvullende stukken ter onderbouwing van de klacht.

Op 14 juni 2022 ontving de CWI de gevraagde aanvullende stukken van klager, waarna de CWI de klacht ontvankelijk heeft verklaard. Op grond van artikel 4.6 onder a. van de Klachtenregeling heeft de CWI de overige coauteurs van het Manuscript als belanghebbenden bij de procedure betrokken. Dit betreft de volgende personen: [naam], [naam], [naam], [naam] en [naam] (hierna: belanghebbenden).

Op 1 augustus 2022 is aan beklagde en aan belanghebbenden verzocht om schriftelijk op de klacht te reageren en een aantal vragen van de CWI te beantwoorden.

Op 19 augustus 2022 heeft de CWI — gelet op de zomervakantieperiode — per mail de reactietermijn verlengd, waarbij tevens aan alle betrokkenen toestemming is gevraagd voor het verder verlengen van de behandeltermijn van de klacht na 14 weken. Alle betrokkenen hebben tijdig een schriftelijke reactie ingediend en de gevraagde toestemming verleend.

Op 24 november 2022 heeft de hoorzitting over de klacht plaatsgevonden, waarvan een conceptverslag is toegestuurd aan de betrokken partijen voor correctie van feitelijke onjuistheden in de weergave. Het definitief vastgestelde verslag is vervolgens ter kennisneming aan de betrokkenen toegestuurd.

Standpunten van klager

Klager voert in zijn schriftelijke klacht in totaal zes klachtonderdelen aan. Bij de hoorzitting heeft klager aangegeven dat de kern van zijn klacht uit drie klachtonderdelen bestaat, waar de overige drie klachtonderdelen onder gevat kunnen worden. Kort samengevat brengt klager het volgende naar voren:

- In het Manuscript is volgens klager ten onrechte niet vermeld dat tijdens het onderzoek alternatieve statistische analyses zijn gedaan op de data en wat daarvan de uitkomsten waren. Klager is het eens met de uiteindelijk toegepaste analysemethode, maar volgens klager had expliciet in het Manuscript moeten worden vermeld dat het hier [soort] data betreft, waarbij het [naam model] niet voldeed aan de assumpties en het [naam model] niet de gewenste resultaten opleverde. Onder “gewenste resultaten” verstaat klager significante resultaten, zoals verduidelijkt tijdens de hoorzitting. Door het weglaten van deze toelichting ontbreekt het volgens klager in het Manuscript aan de vereiste verantwoording van de gebruikte analysemethode.
- Het Manuscript is volgens klager voorts op drie punten niet of onvoldoende transparant over het gebruik van de data. Klager meent dat het Manuscript geen goede verklaring bevat voor het weglaten van de data van met name één bepaalde proefpersoon uit de statistische analyse. In het Manuscript wordt toegelicht dat deze proefpersoon als outlier is beschouwd omdat de meting zou zijn beïnvloed door de [omstandigheden] van deze proefpersoon. Volgens klager is dit geen helder en eenduidig uitsluitingscriterium en had dit nader moeten worden toegelicht. Het Manuscript vermeldt volgens klager ook ten onrechte niet dat sommige [aanduiding relatie] van proefpersonen na het tweede interview zijn nagebeld in een extra belronde en dat de ruwe data in een laat stadium van het onderzoek opnieuw zijn doorlopen, terwijl het mogelijk is dat de resultaten daardoor wel zijn beïnvloed.
- Klager stelt dat beklagde een wetenschappelijke discussie heeft belemmerd en geen openheid jegens hem heeft betracht. Klager zegt dat hij als medeauteur geen inzage heeft gekregen in de volledige onderzoeksdata. Hij had de beschikking willen hebben over alle ruwe data en niet alleen de data die gebruikt is in het ingediende Manuscript. Ook stelt klager dat hij zich niet gehoord voelde door de overige auteurs, er werd niet geluisterd naar inhoudelijke discussiepunten die hij heeft

aangedragen, terwijl hij heeft gewezen op substantiële gebreken in eerdere versies van het Manuscript. Volgens klager heeft beklaagde er uiteindelijk op aangedrongen dat hij zich als auteur zou terugtrekken als hij het niet eens was met de inhoud van het Manuscript. Klager is niet ingegaan op een schikkingsvoorstel van beklaagde om helemaal te stoppen met de publicatie. Klager wil dat de onderzoeksresultaten wel worden gepubliceerd, maar op een manier die in zijn ogen wetenschappelijk verantwoord is. Klager vindt dat beklaagde er vervolgens — na het stellen van een ultimatum aan klager — ten onrechte toe is overgegaan om het Manuscript in te dienen in een versie waar klager niet mee akkoord wilde gaan, na verwijdering van zijn naam als auteur.

Standpunten van beklaagde en belanghebbenden

Beklaagde heeft zowel schriftelijk als tijdens de hoorzitting gemotiveerd verweer gevoerd en heeft — kort samengevat — als volgt op de klacht gereageerd.

- Beklaagde stelt dat het een exploratieve studie betreft van een student, waarbij geen van de auteurs belangen had bij een specifieke uitkomst. Volgens beklaagde is voorts geen sprake van toepassing van alternatieve analysemethoden of resultaten daarvan, aangezien was gebleken dat deze methoden niet voldeden aan de statistische voorwaarden. Dat was alleen het geval bij de uiteindelijk in het Manuscript gehanteerde analysemethode, die op advies van een — met instemming van klager — ingeschakelde expert is toegepast. In het Manuscript is, zoals gebruikelijk is, een paragraaf opgenomen getiteld 'data management and analysis', waarin de onderzoeksmethode en de analyse worden beschreven. Beklaagde stelt dat het voor een 'brief communication' in het bewuste tijdschrift, door de zeer beperkte omvang, niet gebruikelijk is om andere analysemethoden te beschrijven die zijn overwogen. Beklaagde stelt dat dit voor de lezer voldoende duidelijk is en dat hij van klager overigens geen concreet tekstvoorstel voor een toelichtende passage heeft ontvangen. Volgens beklaagde zouden alle auteurs hebben meegewerkt aan het opnemen van een tekstvoorstel van klager als dit tot een oplossing zou hebben geleid.
- Er is volgens beklaagde zorgvuldig omgegaan met de data. De reden voor het buiten beschouwing laten van de bewuste proefpersoon is vermeld in het Manuscript. Beklaagde stelt dat het om privacy-redenen niet geoorloofd is om daarbij de details van de [omstandigheden] te noemen, in verband met het geringe aantal proefpersonen en de herleidbaarheid van deze gegevens. Het was volgens beklaagde voor de interviewer op basis van het gesprek met de [aanduiding relatie] duidelijk dat de vijftig weken die het dit [aanduiding proefpersoon] kostte om weer naar [locatie] te gaan door deze [omstandigheden] werden veroorzaakt. Dit reflecteerde daarom niet de uitkomst zoals bedoeld in de onderzoeksvraag, zodat de data van deze proefpersoon terecht buiten beschouwing zijn gelaten. Binnen het kader van dit onderzoek waren de redenen voor de vertraging in [...]hervatting na de operatie niet objectiever vast te stellen dan door de interviews. Volgens beklaagde leiden het experimentele karakter en de beperkte opzet van dit studentenonderzoek tot methodologische beperkingen en zal dat ook aan de lezer van het Manuscript duidelijk zijn, omdat dit soort publicaties bedoeld zijn als eerste aanzet voor mogelijk vervolgonderzoek. Wat betreft het achteraf nabellen van proefpersonen stelt beklaagde dat daarmee is geprobeerd om de data te achterhalen van drie [proefpersonen] waarvan de uitkomst niet bekend was ten tijde van de laatste meting. Daarvan zijn twee [proefpersonen] niet opgenomen in de analyse vanwege geen of een onbetrouwbare uitkomstmaat. Het derde [proefpersoon] is wel opgenomen in de analyse. Hoe dit de resultaten heeft veranderd is niet te zeggen, omdat de [naam modellen] niet aan de assumpties voldeden, maar volgens beklaagde heeft het nabellen er zeker voor gezorgd dat de data beter de realiteit reflecteren. Ten aanzien van het opnieuw doorlopen van de ruwe data is het beklaagde niet duidelijk wat daarvan het bezwaar is. Beklaagde stelt dat de berekeningen op basis van de ruwe data in een laat stadium uit

zorgvuldigheid zijn gecontroleerd, om er zeker van te zijn dat de methodeparagraaf in het Manuscript correct was.

- Beklaagde bestrijdt dat klager geen inzage zou hebben gekregen in de data en dat niet op de discussiepunten van klager zou zijn ingegaan. Volgens beklagde was klager voor alle besprekingen uitgenodigd en hebben zijn opmerkingen in een eerdere versie ook tot enkele correcties geleid. Ook heeft klager volgens beklagde altijd toegang gehad tot alle data. Op het moment dat klager uit dienst was en om privacy-redenen zelf geen rechtstreekse toegang meer had tot de data, is gefaciliteerd dat klager alle documenten kon inzien op locatie. Beklaagde stelt dat klager echter steeds weer nieuwe vragen stelde en geen genoegen nam met de antwoorden, ook niet als deze van geraadpleegde experts afkomstig waren. Gaandeweg werd de communicatie volgens beklagde steeds formeler en onplezieriger. Ook de bemiddelingspoging van [naam] leidde niet tot een oplossing, klager bleef vragen om inzage in de data. Het was beklagde, zo bleek tijdens de hoorzitting, niet duidelijk dat klager ook de ruwe data wilde hebben die niet in het Manuscript zijn gebruikt. Beklaagde zou deze ter inzage hebben gegeven, als klager dit expliciet had gevraagd. Beklaagde stelt dat na al deze jaren een impasse was ontstaan. Beklaagde wilde niet akkoord gaan met stopzetten van de publicatie en wilde ook niet instemmen met het Manuscript. Instemming van alle coauteurs is een vereiste voor het indienen van een Manuscript. Beklaagde heeft de impasse besproken met [naam functie], die onder meer suggereerde om een klacht in te dienen tegen klager wegens het trainen van de publicatie. Beklaagde heeft in plaats daarvan gekozen voor het stellen van een ultimatum aan klager, waarna beklagde het Manuscript zonder vermelding van klager als coauteur heeft ingediend. Het Manuscript is inmiddels door het tijdschrift afgewezen en wordt in afwachting van de uitkomst van deze procedure niet opnieuw ingediend.

Belanghebbenden hebben in hun schriftelijke zienswijzen en tijdens de hoorzitting het verweer van beklagde onderschreven.

Het toetsingskader

De NGWI 2018 kent vijf principes: Eerlijkheid, Zorgvuldigheid, Transparantie, Onafhankelijkheid en Verantwoordelijkheid (hoofdstuk 2). Deze principes zijn geconcretiseerd in de in hoofdstuk 3 neergelegde normen voor een goede onderzoekspraktijk.

In paragraaf 5.2 worden aan de instellingsbesturen en de in paragraaf 5.4, onder 1, bedoelde commissies en functionarissen richtlijnen gegeven voor de bepaling in concrete gevallen van de ernst van het niet-naleven van deze normen, inclusief de daarbij te hanteren wegingscriteria:

In ernstige gevallen leidt niet-naleven van één of meer normen tot schending van de wetenschappelijke integriteit. De duidelijkste voorbeelden van schending van de wetenschappelijke integriteit zijn: fabriceren, vervalsen of plagiaat.

Fabriceren is het verzinnen van data of onderzoeksresultaten en er verslag van doen alsof ze echt zijn (norm 19 uit hoofdstuk 3).

Vervalsen is het manipuleren van onderzoeksmateriaal, apparatuur of processen om datagegevens of onderzoeksresultaten zonder rechtvaardiging te wijzigen, achter te houden of te verwijderen (norm 21).

Plagiaat is het gebruik zonder passende erkenning van ideeën, werkwijzen, resultaten of teksten van een ander (normen 34, 40). In sommige gevallen echter is plagiaat van zo geringe omvang en betekenis dat de kwalificatie 'schending van de wetenschappelijke integriteit' te zwaar is.

Als de volgende normen niet worden nageleefd, hangt het van de uitkomst van de weging met behulp van de wegingscriteria af of de kwalificatie 'schending van de wetenschappelijke integriteit' op haar plaats is dan wel een minder zware kwalificatie:

- ontwerp: normen 7, 8 en 14
- uitvoering: normen 18, 22 en 23
- verslaglegging: normen 30, 36, 38, 42, 44 en 45
- beoordeling en peer review: normen 47 en 49
- communicatie: norm 53 en 55
- algemene normen: 57, 58 en 60.

Bij niet-naleven van een andere norm zal in het licht van de wegingscriteria voor de kwalificatie 'schending van wetenschappelijke integriteit' slechts bij uitzondering aanleiding zijn.

Discussies over wetenschappelijke verschillen van opinie en inzicht horen volgens vaste jurisprudentie van het LOWI thuis in het wetenschappelijk debat en vallen niet onder de reikwijdte van de Klachtenregeling en de NGWI 2018.

In het jaarverslag 2021 vraagt het LOWI er bij de onderzoeksinstellingen voorts aandacht voor dat het doel van de NGWI 2018, zoals beschreven in de preambule, voor ogen moet worden gehouden bij de behandeling van klachten over vermeende schendingen van de wetenschappelijke integriteit. Het doel van de NGWI 2018 is het bevorderen van een zorgvuldige onderzoekspraktijk. Klachten die vooral gaan over onderlinge conflicten op de werkvloer of waarbij andere belangen in het geding zijn zouden binnen de instellingen op een andere manier moeten worden opgelost. Volgens het LOWI moet de klachtenprocedure wetenschappelijke integriteit niet worden gebruikt om dit soort kwesties op te lossen.

Overwegingen en conclusie

De commissie stelt vooraf vast dat de klacht is gericht tegen één beklaagde, dat is de laatste auteur, tevens principal investigator. De overige coauteurs van het Manuscript zijn als belanghebbenden betrokken bij de klacht. Zij zijn in die hoedanigheid in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze te geven. De commissie merkt daarbij op dat de eerste auteur van het Manuscript ten tijde van het onderzoek nog student was en dat dit onderzoek een studentenproject betreft. Volgens de NGWI geldt in het geval van een studentenproject dat de begeleiders primair verantwoordelijk zijn voor het naleven van de gedragscode en kan de student zelf niet als beklaagde worden aangemerkt. De eerste auteur van het Manuscript is ook om deze reden niet aangemerkt als beklaagde, maar als belanghebbende in deze procedure.

Voorts constateert de commissie dat de klacht aanvankelijk is ingediend bij [naam organisatie], maar ter behandeling is doorgestuurd aan het College van Bestuur, omdat beklaagde ten tijde van het indienen van de klacht ook werkzaam was bij de UU. Het onderzoek, de totstandkoming van het Manuscript en de bemiddelingspogingen hebben zich echter in hoofdzaak afgespeeld bij [naam organisatie], ook blijkend uit de affiliaties zoals opgenomen in het Manuscript, waar de UU niet genoemd wordt. De commissie vindt het daarom raadzaam dat het College van Bestuur ook [bestuur organisatie] informeert over het onderhavige advies en de verdere besluitvorming.

Ten aanzien van de inhoud van de klacht overweegt de commissie het volgende.

De klacht over het ten onrechte achterwege laten van de vermelding in het Manuscript dat aanvankelijk andere statistische analyses zijn gedaan en dat deze niet de meest wenselijke resultaten hebben opgeleverd, is op verzoek van de commissie verduidelijkt door de klager. De klager heeft toegelicht dat hij met de "meest wenselijke resultaten" niet bedoelde dat de auteurs met de uiteindelijk gekozen methode naar een van tevoren bedacht resultaat hebben toegewerkt, maar dat de eerder toegepaste methoden geen of nauwelijks significante resultaten hadden opgeleverd. De commissie heeft verder geconstateerd

dat klager het eens was met de overige auteurs dat de uiteindelijk gekozen analysemethode met meest voldeed aan de statistische randvoorwaarden, gelet op de aard van de verzamelde data.

De vraag die dan nog voorligt is of het Manuscript in de huidige vorm voldoet aan de norm dat een onderzoeker bij de verslaglegging transparant moet zijn over de gevolgde methode en werkwijze (norm 35 van de NGWI). De commissie constateert dat in het Manuscript een onderdeel 'data management and analysis' is opgenomen, waarin de onderzoeksmethode en de toegepaste statistische analyse zijn beschreven. Tijdens de hoorzitting heeft beklaagde toegelicht dat de door klager bedoelde eerder uitgeprobeerde analysemethoden niet konden worden toegepast op de dataset, omdat niet aan de voorwaarden voor die methoden werd voldaan. Dit is ook bevestigd door de statistische expert die met instemming van alle auteurs, waaronder klager, is geraadpleegd.

Naar het oordeel van de commissie verplicht norm 35 van de NGWI in zijn algemeenheid niet tot het vermelden van alle analysemethoden die niet van toepassing zijn en daardoor ook geen relevante resultaten opleveren. Daarbij komt dat het Manuscript is geschreven en ingediend als een 'brief communication'. Volgens de auteursrichtlijnen van het betrokken tijdschrift zijn dit kleinschalige studies met een beperkte wetenschappelijke vraagstelling en ambitie, en nadrukkelijk met sterke restricties qua omvang en inhoud. Bij dit type publicatie is het de lezer bekend dat de mogelijkheden om andere statistische analyses weer te geven beperkt zijn. De commissie vindt overigens dat niet van 'alternatieve' maar van 'andere' statistische analyse dient te worden gesproken wanneer de data voor zo'n analyse niet aan de voorwaarden voldoen. Het woord 'alternatief' in dit verband suggereert immers dat de methode ook valide is.

Tijdens de hoorzitting is het de commissie gebleken dat klager slechts enkele concrete toelichtende zinnen had willen toevoegen aan de tekst. De commissie vindt het opmerkelijk dat klager blijkbaar niet eerder een concreet tekstvoorstel daarvoor heeft gedaan en dat beklaagde dat ook niet heeft gevraagd aan klager. Gegeven de positie van beklaagde als eindverantwoordelijke laatste auteur en principal investigator had verwacht mogen worden dat beklaagde zelf actief zou vragen of klager nog concrete, aanvullende tekstuele suggesties had die zijn zorgen zouden adresseren, teneinde uit de impasse te komen. Gelet op het voorgaande betreft deze discussie naar het oordeel van de commissie niet zozeer een fundamentele integriteitsvraag, maar raakt dit aan de professionele zorgvuldigheid en de goede collegiale omgang met elkaar, die auteurs in de onderzoekspraktijk bij het schrijven van een manuscript moeten betrachten.

Ten aanzien van de klacht dat het Manuscript op drie punten niet of onvoldoende transparant is over het gebruik van de data overweegt de commissie het volgende.

De commissie stelt voorop dat klager bij de hoorzitting kenbaar heeft gemaakt niet te willen suggereren dat beklaagde met opzet en ten onrechte data onvermeld heeft gelaten in het Manuscript of data heeft gemanipuleerd. Klager mist vooral een duidelijke en voor de lezer navolgbare toelichting in het Manuscript.

De commissie stelt vast dat in het Manuscript transparant is vermeld hoeveel proefpersonen als outliers zijn uitgesloten, met een algemene omschrijving van de redenen daarvoor. Wel constateert de commissie dat het zorgvuldiger was geweest om de analyse ook uit te voeren inclusief de door klager betwiste weggelaten proefpersoon, en deze resultaten toe te lichten in het artikel, om duidelijk te maken hoe dit (eventueel) de resultaten beïnvloedt. De commissie stelt vast dat deze analyse achterwege is gebleven, waarbij de ontstane miscommunicatie tussen klager en beklaagde over inzage in de data vooral een rol heeft gespeeld.

De commissie constateert ten aanzien van het nabellen van enkele [aanduiding relatie] dat in het Manuscript aantoonbaar is vermeld dat herhaaldelijk contact is opgenomen. De weergave in het Manuscript is op dit punt dan ook transparant.

Voorts is de commissie niet gebleken dat sprake is geweest van het achteraf herbeoordelen van data. Klager heeft deze stelling onvoldoende onderbouwd. Beklaagde heeft toegelicht dat de data uit zorgvuldigheid nog een keer zijn gecontroleerd, hetgeen iets anders is dan herbeoordelen van data. Wat de commissie betreft is tijdens de hoorzitting voldoende toegelicht dat de data bij het checken niet inhoudelijk zijn aangepast, de commissie constateert op dit punt dan ook geen onregelmatigheden.

Ten aanzien van de klacht dat beklaagde een wetenschappelijke discussie zou hebben belemmerd en geen openheid zou hebben betracht jegens klager, overweegt de commissie als volgt. De commissie heeft tijdens de hoorzitting kunnen vaststellen dat het beklaagde niet duidelijk was dat klager de data van alle proefpersonen wilde hebben, inclusief de uitgesloten proefpersonen, en niet alleen de in het Manuscript gebruikte data. De commissie vermoedt dat de indirecte communicatie via de bemiddelaar, [naam], hierbij een rol kan hebben gespeeld. De commissie acht dit een ongelukkige gang van zaken en heeft geen aanwijzing dat sprake was van opzettelijk achterhouden van data. Wel is de commissie van mening dat ook op dit punt beklaagde het proces had kunnen vergemakkelijken door openlijk en op actieve wijze beter te informeren naar welke data precies klager op zoek was. Anderzijds had ook klager dit concreter kunnen aangeven.

Klager heeft niet weersproken dat hij is uitgenodigd voor besprekingen met de andere auteurs en dat gedurende het proces ook correcties van zijn kant zijn overgenomen. Gelet op het feit klager wel diverse mogelijkheden heeft gehad om aan de inhoud van de publicatie te werken, concludeert de commissie dat beklaagde in ieder geval voldoende open heeft gestaan voor de opvattingen van klager, waardoor de klacht dat deze een wetenschappelijke discussie zou hebben belemmerd vervalt.

Het is de commissie duidelijk geworden dat tussen beklaagde en klager een impasse is ontstaan. De commissie is van oordeel dat de door beklaagde gekozen optie om het Manuscript in te dienen zonder klager als coauteur te vermelden niet de juiste uitweg uit deze impasse was. Volgens norm 29 van de NGWI moet recht gedaan worden aan de bijdrage van iedere auteur. Norm 40 van de NGWI luidt: "Doe bij het overnemen van ideeën, procedures, resultaten en tekst recht aan het betrokken wetenschappelijk werk van anderen en verwijst zorgvuldig naar de bron". De commissie stelt vast dat klager als oorspronkelijke bedenker van het onderzoek en als betrokkene bij het schrijfproces onmiskenbaar een belangrijke bijdrage heeft gehad. Door de eenzijdige keuze om klager als auteur te verwijderen en tevens nergens expliciet te vermelden – bijvoorbeeld in een noot - dat klager tot het Manuscript bijgedragen heeft, wordt daar geen recht gedaan en bestaat zelfs het risico dat de schijn van ideeënplagiat wordt gewekt. De facto is het immers zo dat nu beklaagde gekozen heeft om de naam van klager als coauteur niet te vermelden noch hem in een voetnoot voor zijn bijdrage te danken, de buitenwereld niet van zijn rol bij de totstandkoming van het Manuscript kennis kan nemen. Naar het oordeel van de commissie is ideeënplagiat hier echter niet aan de orde omdat klager bij alle fasen van de totstandkoming van het manuscript betrokken is geweest voordat hij in de allerlaatste versie werd verwijderd omdat hij niet wilde instemmen met deze versie. Uit de stukken is het de commissie gebleken dat beklaagde en de overige auteurs de intentie hadden om klager juist wel als auteur te vermelden. Daarom is naar het oordeel van de commissie onder deze specifieke omstandigheden – hoewel de facto niet in overeenstemming met de normen 29 en 40 is gehandeld - niet de zwaarste kwalificatie van schending van de wetenschappelijke integriteit van toepassing op het handelen van beklaagde. De commissie acht de handelwijze van beklaagde wel onacceptabel. Beklaagde had er, met de overige auteurs, voor kunnen en moeten kiezen om het Manuscript onder deze omstandigheden niet in te dienen. Ten overvloede merkt de commissie nog het volgende op. De commissie heeft bij de

Universiteiten *van* Nederland

behandeling van deze klacht de indruk gekregen dat klager en beklagde van beide kanten gedurende het hele proces onvoldoende pogingen hebben gedaan om misverstanden in een eerder stadium praktisch op te lossen door op collegiale wijze met elkaar te communiceren zoals in de wetenschap betaamt. De commissie vindt het opmerkelijk dat pas tijdens de hoorzitting in deze klachtenprocedure is gebleken dat partijen elkaar op belangrijke punten niet goed hebben begrepen. Binnen de universiteit zijn teamwerk, collegialiteit en respect voor elkaar belangrijke professionele waarden. Goede communicatie en naar elkaar luisteren zijn daarbij van groot belang. De commissie betreurt het dat eerdere bemiddelingspogingen niet tot een werkbare oplossing hebben geleid. Dit zal tot gevolg hebben dat de onderzoeksresultaten van het onderzoek in dit geval niet meer tot een publicatie zullen leiden. De commissie is van mening dat deze situatie had kunnen worden voorkomen door professioneel handelen en door te werken aan goede verhoudingen. Met het LOWI is de commissie van mening dat de klachtenprocedure wetenschappelijke integriteit niet is bedoeld om te oordelen over problemen in de samenwerking.

Alles overziende is de commissie van oordeel dat de klacht over schending van de wetenschappelijke integriteit door beklagde in zijn geheel ONGEGROND is. Wel heeft beklagde onzorgvuldig gehandeld door het Manuscript in te dienen onder weglating van de naam van klager als auteur.

2 **Aanvankelijk oordeel van 3 februari 2023 van het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht**

Aanvankelijk oordeel

van het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht, als bedoeld in artikel 5 van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Utrecht 2019, betreffende de klacht van [naam] (klager) d.d. 20 mei 2022 over een vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door [naam] (beklaagde).

Advies Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI).

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit heeft op 31 januari 2023 advies aan ons uitgebracht over de klacht. Het advies is bijgevoegd bij dit aanvankelijk oordeel en maakt daarvan integraal onderdeel uit.

Overwegingen

Naar het oordeel van het College van Bestuur heeft de CWI de klacht op zorgvuldige wijze behandeld en is zij op grond van deugdelijke argumenten tot haar advies gekomen. Het College van Bestuur kan zich vinden in de overwegingen van de CWI en neemt deze over.

Aanvankelijk oordeel

Met inachtneming van het advies van de CWI komt het College van Bestuur tot het volgende aanvankelijk oordeel:

- de klacht over schending van de wetenschappelijke integriteit door beklagde is in zijn geheel ONGEGROND. Wel heeft beklagde onzorgvuldig gehandeld door het Manuscript in te dienen onder weglating van de naam van klager als auteur.

Op grond van artikel 5, lid 2 van de klachtenregeling kunnen klager en beklagden binnen zes weken na dagtekening van het aanvankelijk oordeel aan het Landelijk Orgaan voor Wetenschappelijke Integriteit (LOWI) verzoeken advies hierover uit te brengen. Na ommekomst van die termijn, of na ontvangst van het advies van het LOWI, stelt het college van bestuur het definitieve oordeel over de klacht vast.

3 Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI)

Op 22 augustus 2023 heeft het LOWI over de zaak advies uitgebracht.

Het LOWI adviseert het College van Bestuur om definitief te beslissen dat norm 29 is geschonden met de wijze waarop Verzoeker als coauteur is geschrapd en te verduidelijken dat dit een lichte tekortkoming is, maar geen schending van de wetenschappelijke integriteit. Tevens ziet het LOWI in deze zaak aanleiding om zich meer in algemene zin uit te laten over de vraag hoe wetenschappers die in teamverband werken kunnen handelen in geval van een inhoudelijk conflict over een voorgenomen publicatie, zodat het team uit een (dreigende) impasse kan komen zonder dat daarbij normen van wetenschappelijke integriteit worden geschonden.

Het volledige advies is gepubliceerd op de website van het LOWI (<https://lowi.nl>), zaak 2023-13.

4 Definitief oordeel van 11 september 2023 van het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht

Definitief oordeel

van het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht, als bedoeld in artikel 5 van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Utrecht 2019, betreffende de klacht van [naam] (klager) d.d. 20 mei 2022 over een vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door [naam] (beklaagde).

Adviezen Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) en Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI).

De CWI heeft op 31 januari 2023 advies uitgebracht over de klacht.

Het LOWI heeft op 22 augustus 2023 op verzoek van klager advies uitgebracht over het aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur van 3 februari 2023

Beide adviezen maken integraal onderdeel uit van het definitieve oordeel.

Overwegingen

Naar het oordeel van het College van Bestuur hebben de CWI en het LOWI de klacht resp. het verzoek op zorgvuldige wijze behandeld en zijn zij op grond van deugdelijke argumenten tot de adviezen gekomen. Het College van Bestuur constateert dat het LOWI het handelen van beklagde kwalificeert als een lichte tekortkoming, in lijn met de lichtste kwalificatie in de Nederlandse gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018 (NGWI). Het College van Bestuur stelt vast dat in het advies van de CWI en in het aanvankelijk oordeel het handelen van beklagde is gekwalificeerd als onzorgvuldig. Het College van Bestuur constateert dat de NGWI ruimte laat voor beide kwalificaties. Het College van Bestuur kan zich echter vinden in de nadere argumentatie van het LOWI op dit punt en neemt de kwalificatie lichte tekortkoming over als definitief oordeel.

Definitief oordeel

Met inachtneming van de adviezen van de CWI en het LOWI komt het College van Bestuur tot het volgende definitieve oordeel:

- de klacht over schending van de wetenschappelijke integriteit door beklagde in is zijn geheel ONGEGROND. Het aanvankelijk oordeel van 3 februari 2023 wordt gewijzigd in die zin dat het handelen van beklagde, met inachtneming van de specifieke omstandigheden van het geval, gekwalificeerd wordt als een lichte tekortkoming, zoals bedoeld in onderdeel 5.4 onder B van de NGWI.